

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 92/2014-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA] a [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpených Advokátskou kanceláriou Gallo, s. r. o., Jilemnického 30, Martin, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Michala Galla, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 1 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zákazu diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 311/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] a [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. januára 2014 doručená sťažnosť [REDAKČIA] a [REDAKČIA] (ďalej len

„sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich práv podľa čl. 1 ods. 2, čl. 12 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 311/2012 a jeho rozsudkom č. k. 7 Co 311/2012-194 z 25. septembra 2013 (ďalej len „namietané rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sa na Okresnom súde Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 57/2011 domáhali, aby im odporca vyplatil sumu 145, 12 € s príslušenstvom z titulu preplatku z vyúčtovania za platby spojené s užívaním bytu. Odporca sa domáhal, aby mu sťažovatelia vyplatili sumu 1 272, 62 € s príslušenstvom z titulu nedoplatku z vyúčtovania za platby spojené s užívaním bytu.

Okresný súd Martin žalobu sťažovateľov zamietol a vyhovel odporcovi. Krajský súd ako súd odvolací namietaným rozhodnutím rozsudok prvostupňového súdu v spojení s opravným uznesením potvrdil.

3. Sťažovatelia namietajú, že všeobecné súdy pri svojom rozhodovaní vychádzali v poradi z štvrtého vyúčtovania teplej úžitkovej vody, v ktorom je uvedený iný objem rozpočítanej teplej úžitkovej vody, ako bol skutočne dodaný, a taktiež v inej cene, ako bola cena priznaná cenovým výmerom. Týmto malo dôjsť k porušeniu ich práva na spravodlivé súdne konanie.

Sťažovatelia ďalej namietajú: „... *vyúčtovanie robila osoba, ktorá nemala oprávnenie vykonávať činnosť správcu podľa zák. č. 182/93 Z. z.*“.

Napokon sťažovatelia namietajú, že krajský súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu vidia v tom, že krajský súd sa nevysporiadal s ich námietkou, že „... § 9 ods. 7 vyhl. č. 630/2005 Z. z... *zavádza 300 % pokutu*“ a „*sťažovatelia majú... postavenie spotrebiteľa*“.

4. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol takto:

„1. Porušovateľ v konaní 7Co 311/2012 porušil právo sťažovateľov zaručené:

- čl. 1 ods. 2 Ústavy SR a čl. 154c Ústavy SR ustanovujúcim, že SR dodržiava medzinárodné zmluvy a záväzky, ktorými je viazaná,

- čl. 12 ods. 1 Ústavy SR a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zakazujúcich diskrimináciu,

- čl. 46 ods. 1 Ústavy SR na súdnu ochranu a čl. 6 ods. 1 Dohovoru na spravodlivý proces.

2. V zmysle §-u 56 ods. 2 zák.č. 38/93 Z.z. rozsudok porušovateľa 7Co 311/2012-194 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľ uplatňuje náklady právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci, právny zástupca je platiteľom DPH.”

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 1 ods. 2 ústavy Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 154c ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa § 9 ods. 7 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 630/2005 Z. z. ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbornom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody a rozpočítavania množstva dodaného tepla v znení neskorších podpisov (ďalej len „vyhláška“), ak sa preukáže, že konečný spotrebiteľ ovplyvnil určené meradlo na meranie množstva teplej úžitkovej vody alebo určené meradlo na meranie množstva teplej úžitkovej vody nespĺňa podmienky určeného meradla, alebo odmietol umožniť vykonať jeho odčítanie, určí sa tomuto konečnému spotrebiteľovi náhradný indikovaný údaj vo výške trojnásobku priemernej hodnoty indikovaných údajov určených meradiel na meranie teplej úžitkovej vody na byt a nebytový priestor v objekte rozpočítavania.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07).

8. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, vrátane zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Sú to teda všeobecné súdy, ktorým ako „pánom zákonov“ prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Úloha ústavného

súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

9. Sťažovatelia namietali porušenie svojho práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie z dôvodu, že krajský súd vo svojom rozhodnutí *„uznal pre štvrté vyúčtovanie iný objem rozpočítanej teplej vody ako bolo skutočne dodané a inú cenu ako bola priznaná cenovým výmerom“*.

Krajský súd v namietanom rozhodnutí uviedol:

„Rovnako nezodpovedá stavu vecí tvrdenie odvolateľov týkajúce sa nesprávnosti výpočtu nedoplatku za spotrebovanú teplú úžitkovú vodu v roku 2008 a tým spojený následný nedoplatok, ktorý je predmetom vzájomného návrhu odporcu. Okresný súd pri zisťovaní skutočností týkajúcich sa výpočtu nedoplatku za rozhodné obdobie roku 2008 správne prihliadal na okolnosť, že v poradí štvrté vyúčtovanie, na základe ktorého bol u navrhovateľov ustálený nedoplatok vo výške 847,30 Eur za rok 2008, je správne. Tento záver vyplýva z protokolu o výsledku kontroly č. 5/011/2010 zo dňa 25. marca 2010 vyhotoveného Štátnou energetickou inšpekciou, Krajský inšpektorát Žilina, ako oprávneným orgánom na vykonanie kontroly v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. Predmetom kontroly bolo aj dodržiavanie pravidiel pri rozpočítaní množstva tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody konečnému spotrebiteľovi. Na základe tejto kontroly bola odporcovi uložená povinnosť rozpočítať množstvo takto dodaného tepla v zmysle zákonných pravidiel stanovených v § 9 ods. 7 vyhlášky č. 630/2005 Z. z. Zároveň uvedený orgán v protokole konštatuje, že v poradí štvrté vyúčtovanie odporcu zohľadňuje predmetné pravidlá výpočtu a je správne. Pokiaľ navrhovatelia tieto závery spochybňovali, neunesli v tejto časti dôkazné bremeno na preukázanie nimi uvádzaných tvrdení (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Ustanovenie predmetnej vyhlášky je jednoznačné a uvádza pravidlá výpočtu, ktoré odporca

pri vyhotovení štvrtého vyúčtovania dodržal. Naopak vyúčtovanie za rok 2008 v poradí druhé, v zmysle ktorého vznikol navrhovateľom nedoplatok vo výške 29.34 Eur, ktorý ako tvrdili uhradili, nebolo správne.“

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia namietaného rozhodnutia krajského súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovatelia uviedli vo svojej sťažnosti, sa ústavný súd domnieva, že z tohto rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Skutkové a právne závery krajského súdu teda nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Vychádzajúc z uvedených úvah je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a tvrdým porušením základných práv sťažovateľov.

10. Sťažovatelia tiež namietali, že *„vyúčtovanie pritom robila osoba, ktorá nemala oprávnenie vykonávať činnosť správcu“*.

Zo sťažnosti a z jej príloh nevyplýva, že by sťažovatelia túto skutočnosť namietali pred všeobecnými súdmi. Navyše, vo svojej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy k tejto svojej námietke neuviedli žiadne ďalšie podporné argumenty. Ústavný súd preto konštatuje, že táto časť sťažnosti sťažovateľov je zjavne neopodstatnená.

11. Napokon sťažovatelia namietali porušenie „svojich práv“ podľa čl. 1 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 154c ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie a taktiež zákaz diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru z dôvodu, že krajský súd nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie, a to najmä v súvislosti s postavením sťažovateľov ako *„spotrebiteľov“* a *„300 % pokutou“*.

Pokiaľ ide o odôvodnenie samotného namietaného rozhodnutia krajského súdu, v tomto sa uvádza:

„Uvedený právny predpis je súčasťou právneho poriadku, ktorý pri rozhodovaní súd aplikuje. Výkon práva vyplývajúci z právneho poriadku, pokiaľ by bol v rozpore s dobrými

mravmi, nepožíva právnu ochranu (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V tomto kontexte však iba samotné tvrdenie rozporu s dobrými mravmi bez žiadaného bližšieho zdôvodnenia nemožno akceptovať. Na základe vykonaného dokazovania bolo ustálené, že navrhovatelia sami svojim odmietavým postupom znemožnili namontovanie merača, ktorý by zodpovedal určenému meradlu na teplú úžitkovú vodu. Tým znemožnili možnosť zistenia jej reálnej spotreby. Sú preto nútení znášať s tým spojené následky, a to rozsahu spotreby určenej v zmysle nimi napádaného ustanovenia vyhlášky. Naopak, nemožno pri určení spotreby vychádzať z ničím nepodložených tvrdení navrhovateľov, o tom, koľko podľa ich názoru mohli maximálne v rozhodnom období, za ktoré sa určoval nedoplatok, spotrebovať vody. Krajský súd preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.“

Po preskúmaní spôsobu a rozsahu odôvodnenia namietaného rozhodnutia krajského súdu a s ohľadom na dôvody, ktoré sťažovatelia uviedli vo svojej sťažnosti, sa ústavný súd domnieva, že z tohto rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Skutkové a právne závery krajského súdu teda nemožno kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Vychádzajúc z uvedených úvah je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a tvrdým porušením základných práv sťažovateľov.

12. Pokiaľ ide o sťažovateľmi tvrdené porušenie ich „práv“ podľa čl. 1 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a čl. 154c ústavy, ústavný súd konštatuje, že tieto články ústavy neobsahujú garanciu základného práva alebo slobody. S prihliadnutím na uvedené ústavný súd konštatuje, že porušenie článku, ktorý nezakotvuje žiadne základné právo alebo slobodu, nemožno podaním sťažnosti podľa čl. 127 ústavy namietat' samostatne. Ústavný súd rozhoduje vždy o porušení konkrétneho základného práva alebo slobody zakotveného v druhej hlave ústavy, prípadne práva zaručeného medzinárodnými zmluvami o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Iné ustanovenie uvedených právnych aktov síce možno namietat', ale vždy len v spojení s namietaným porušením základného práva alebo slobody (obdobne napr. II. ÚS 167/04, III. ÚS 300/06, III. ÚS 32/08).

13. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. marca 2014